

GLAZBENA UMJETNOST

Ispitni katalog
za državnu maturu
u školskoj godini 2022./2023.

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

ISPITNI KATALOG ZA **DRŽAVNU Maturu** U ŠKOLSKOJ GODINI 2022./2023.
GLAZBENA UMJETNOST

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

SADRŽAJ

UVOD	5
1. PODRUČJA ISPITIVANJA	6
2. OBRAZOVNI ISHODI	7
2.1. RAZRADA OBRAZOVNIH ISHODA	7
2.2. POPIS GLAZBENIH PRIMJERA	9
3. STRUKTURA ISPITA	12
4. TEHNIČKI OPIS ISPITA	13
4.1. TRAJANJE ISPITA	13
4.2. IZGLED ISPITA I NAČIN RJEŠAVANJA	13
4.3. PRIBOR	14
4.4. UVJETI POTREBNI ZA PROVEDBU ISPITA	14
5. OPIS BODOVANJA	15
6. PRIMJERI ZADATAKA	16
6.1. PRIMJERI ZADATAKA VIŠESTRUKOGA IZBORA	16
6.2. PRIMJERI ZADATAKA POVEZIVANJA	18
6.3. PRIMJER ZADATKA KRATKOGA ODGOVORA	20
7. PRIPREMA ZA ISPIT	21

Napomena:

Ispitni materijali iz Glazbene umjetnosti pisani su prema Hrvatskome pravopisu Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (<http://www.ihjj.hr>, 2013.).

U obrazovnim ishodima preuzetim iz kurikuluma napravljene su jezične korekcije sukladno normi hrvatskoga standardnog jezika.

UVOD

Glazbena umjetnost izborni je predmet državne mature.

Ispitni katalog za državnu maturu iz Glazbene umjetnosti temeljni je dokument ispita u kojemu su navedeni i objašnjeni sadržaji, kriteriji te načini ispitivanja i vrednovanja znanja u školskoj godini 2022./2023. Usklađen je s odobrenim kurikulumom za nastavni predmet Glazbena kultura za osnovne škole i Glazbena umjetnost za gimnazije.¹

Pristupnik² koji je slušao Glazbenu umjetnost prema dvogodišnjemu nastavnom programu treba proširiti stečeno znanje sadržajima gimnazijskoga nastavnog programa koristeći se dodatnom odobrenom literaturom.

Ispitni katalog sadrži sedam poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Primjeri zadataka
7. Priprema za ispit.

U prvome i drugome poglavlju navedeno je što se ispituje u ispitu. U prvome poglavlju navedena su područja ispitivanja, a u drugome ključna znanja i vještine koje pristupnik treba usvojiti.

U trećemu, četvrtome i petome poglavlju opisani su način ispitivanja, struktura i oblik ispita, vrste zadataka te način rješavanja i vrednovanja zadataka i ispitnih cjelina.

U šestome poglavlju navedeni su primjeri zadataka s detaljnim objašnjenjem, a u sedmome poglavlju objašnjeno je na koji se način treba pripremiti za ispit.

¹ NN, br. 7/19 (22. 1. 2019.), Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Glazbena kultura za osnovne škole i Glazbena umjetnost za gimnazije u Republici Hrvatskoj

² Termin „pristupnik” u tekstu kataloga ima opće značenje te se odnosi i na pristupnice i na pristupnike.

1. PODRUČJA ISPITIVANJA

Cilj je ispita državne mature iz Glazbene umjetnosti ispitati i vrednovati razinu usvojenosti znanja iz osnova glazbene umjetnosti uključujući razumijevanje njezinih interdisciplinarnih obilježja te razinu vještina analitičkoga slušanja kvalitetnih i reprezentativnih glazbenih ostvarenja različitoga podrijetla, stila i vrste. Ispit se sastoji od dviju ispitnih cjelina kojima se ispituju sljedeće domene iz kurikuluma Glazbene umjetnosti za gimnazije:

Domena A: *Slušanje i upoznavanje glazbe*

Domena C: *Glazba u kontekstu.*

Prvom ispitnom cjelinom (*Glazba u kontekstu*) ispituje se poznavanje osnova glazbene umjetnosti (temeljnih glazbenih pojmova, glazbenih vrsta i oblika, specifičnosti njihove građe, vrsta glazbe, glazbenih stilova, pravaca i žanrova, obilježja hrvatske glazbe u užemu i širemu kontekstu, razvoja glazbene umjetnosti kroz povijest te uloge najistaknutijih skladatelja i njihovih reprezentativnih djela).

Drugom ispitnom cjelinom (*Slušanje i upoznavanje glazbe*) ispituje se vještina slušanja s razumijevanjem (primjena temeljnih glazbenih pojmova pri analizi dvaju glazbenih primjera pojedinačno i usporedno, prepoznavanje i razlikovanje sastavnica glazbenih djela svjetske i nacionalne glazbene baštine, razlikovanje glazbenih stilova i prepoznavanje reprezentativnih skladba najistaknutijih skladatelja).

2. OBRAZOVNI ISHODI

2.1. RAZRADA OBRAZOVNIH ISHODA

Unutar prve ispitne cjeline (*Glazba u kontekstu*) ispituje se poznavanje osnova glazbene umjetnosti.

Tablica 1. Razrada obrazovnih ishoda prve ispitne cjeline Glazba u kontekstu

1. PODRUČJE GLAZBA U KONTEKSTU		
POTPODRUČJE	OBRAZOVNI ISHODI IZ KURIKULUMA	RAZRADA OBRAZOVNIH ISHODA
1.1. Temeljni glazbeni pojmovi	Učenik opisuje povijesni razvoj glazbene umjetnosti. (SŠ GU C.1–4.3.)	- razlikovati sastavnice glazbenoga djela - razlikovati načine izvođenja glazbenoga djela - prepoznati i razlikovati načine bilježenja glazbe
	Učenik razlikuje različite vrste glazbe i glazbene žanrove te opisuje njihove međusobne utjecaje i spajanja (<i>crossover</i> i <i>fuzija</i>). (SŠ GU C.1–4.4.)	razlikovati vrste glazbe
	Učenik povezuje glazbenu umjetnost s ostalim umjetnostima. (SŠ GU C.1–4.5.)	imenovati i razlikovati načine uglazbljivanja teksta
1.2. Glazbene vrste i oblici	Učenik opisuje povijesni razvoj glazbene umjetnosti. (SŠ GU C.1–4.3.)	razlikovati specifičnosti građe glazbenih vrsta i oblika pojedinih stilskih razdoblja
	Učenik povezuje glazbenu umjetnost s ostalim umjetnostima. (SŠ GU C.1–4.5.)	razlikovati multimedijalne glazbene vrste
1.3. Glazbeni stilovi	Učenik opisuje povijesni razvoj glazbene umjetnosti. (SŠ GU C.1–4.3.)	- kronološki odrediti trajanje stilskih razdoblja s pripadajućim predstavnicima i njihovim reprezentativnim djelima - razlikovati glazbene stilske značajke - razlikovati vrste tonske građe - imenovati i razlikovati tehnike skladanja i skladateljske postupke
	Učenik razlikuje različite vrste glazbe i glazbene žanrove te opisuje njihove međusobne utjecaje i spajanja (<i>crossover</i> i <i>fuzija</i>). (SŠ GU C.1–4.4.)	- povezati razvoj tehnologije i glazbe u 20. i 21. stoljeću - povezati razvoj hrvatske glazbe s glazbenim dostignućima u svijetu

Unutar druge ispitne cjeline (*Slušanje i upoznavanje glazbe*) ispituje se vještina slušanja s razumijevanjem analizom dvaju glazbenih primjera pojedinačno i usporedno.

Tablica 2. Razrada obrazovnih ishoda druge ispitne cjeline Slušanje i upoznavanje glazbe

2. PODRUČJE SLUŠANJE I UPOZNAVANJE GLAZBE		
POTPODRUČJE	OBRAZOVNI ISHODI IZ KURIKULUMA	RAZRADA OBRAZOVNIH ISHODA
2.1. Temeljni glazbeni pojmovi	Učenik slušno prepoznaje i analizira glazbeno-izražajne sastavnice i oblikovne strukture u istaknutim skladbama klasične, tradicijske i popularne glazbe. (SŠ GU A.1–4.2.)	- slušno razlikovati sastavnice glazbenoga djela: izvođače glazbenoga djela, izvođačke sastave, tempo, metar, ritam, dinamiku, ton, melodiju, harmoniju, glazbeni oblik i glazbeni slog - slušno prepoznati, imenovati i razlikovati načine izvođenja glazbenoga djela - slušno prepoznati, imenovati i razlikovati načine uglazbljivanja teksta
2.2. Glazbene vrste i oblici	Učenik slušno prepoznaje i analizira glazbeno-izražajne sastavnice i oblikovne strukture u istaknutim skladbama klasične, tradicijske i popularne glazbe. (SŠ GU A.1–4.2.)	slušno razlikovati specifičnosti građe glazbenih vrsta i oblika pojedinih stilskih razdoblja
2.3. Glazbeni stilovi	Učenik slušno prepoznaje i analizira obilježja glazbeno-stilskih razdoblja te glazbenih pravaca i žanrova. (SŠ GU A.1–4.3.)	- slušno razlikovati glazbene značajke pojedinih stilskih razdoblja - slušno razlikovati tehnike skladanja i skladateljske postupke
	Učenik poznaje određeni broj skladbi. (SŠ GU A.1–4.1.)	slušno razlikovati vrste glazbe
	Učenik slušno prepoznaje i analizira glazbeno-izražajne sastavnice i oblikovne strukture u istaknutim skladbama klasične, tradicijske i popularne glazbe. (SŠ GU A.1–4.2.)	slušno prepoznati i razlikovati vrste tonske građe
	Učenik slušno prepoznaje i analizira obilježja hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta. (SŠ GU A.1–4.4.)	slušno prepoznati i razlikovati obilježja hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta
2.4. Reprezentativne skladbe najistaknutijih skladatelja	Učenik poznaje određeni broj skladbi. (SŠ GU A.1–4.1.)	imenovati predstavnike pojedinih stilskih razdoblja i njihova reprezentativna djela

2.2. POPIS GLAZBENIH PRIMJERA

U ovome je poglavlju naveden popis glazbenih primjera za državnu maturu:

1. ***: *Nobody Knows* (trad.)
2. M. d'Arras: *To bje u svibnju*
3. G. de Machaut: *Missa Notre Dame (Agnus Dei)*
4. G. P. da Palestrina: *Missa Papae Marcelli (Kyrie)*
5. O. di Lasso: *Super flumina Babylonis*
6. J. Skjavec: *Pater noster*
7. J. S. Bach: *Brandenburški koncert u F-duru, br. 2 (I. i II. stavak)*
8. J. S. Bach: *Preludij i fuga u c-molu iz Dobro ugođenoga glasovira, I. sv.*
9. J. S. Bach: *Kantata BWV 140, Wachet auf, ruft uns die Stimme* (br. 4: *Zion hört die Wächter Singen*)
10. J. S. Bach: *Toccat i fuga u d-molu*
11. J. S. Bach: *Muka po Mateju* (br. 71: *Recitativ sa zborom*)
12. G. F. Händel: *Suita za čembalo u d-molu, br. 11 (Sarabande)*
13. G. F. Händel: *Mesija (Aleluja)*
14. A. Vivaldi: *Koncert za violinu i gudački orkestar u E-duru, op. 8, br. 1, Proljeće (I., II. i III. stavak)*
15. J. Haydn: *Koncert za trubu i orkestar u Es-duru (I. stavak)*
16. J. Haydn: *94. simfonija u G-duru (II. stavak)*
17. J. Haydn: *104. simfonija u D-duru, Londonska (I. i IV. stavak)*
18. W. A. Mozart: *Koncert za glasovir i orkestar u A-duru, KV 488 (I., II. i III. stavak)*
19. W. A. Mozart: *Mala noćna muzika, KV 525 (I. i II. stavak)*
20. W. A. Mozart: *Sonata za glasovir u C-duru, KV 545 (I., II. i III. stavak)*
21. W. A. Mozart: *40. simfonija u g-molu, KV 550 (I. stavak)*
22. W. A. Mozart: *Don Giovanni, KV 527 (Uvertira; duet Zerline i don Giovannija iz I. čina; Finale)*
23. W. A. Mozart: *Requiem, KV 626 (br. 1: Kyrie; br. 7: Lacrimosa)*
24. L. van Beethoven: *Sonata za glasovir u cis-molu, op. 27, br. 2 (I., II. i III. stavak)*
25. L. van Beethoven: *Sonata za glasovir u G-duru, op. 49, br. 1 (III. stavak)*
26. R. Schumann: *Sanjarenje iz ciklusa Dječji prizori*
27. F. Chopin: *Nocturno u Es-duru, op. 9, br. 2*

28. F. Chopin: *Poloneza u As-duru*, op. 53
29. C. M. von Weber: *Strijelac vilenjak* (zbor lovaca iz III. čina)
30. F. Schubert: *Vilinski kralj*
31. F. Schubert: *8. simfonija u h-molu*, D 759, *Nedovršena* (I. stavak)
32. V. Lisinski: *Večer*, orkestralna idila
33. I. pl. Zajc: *Nikola Šubić Zrinjski* (arija Zrinskog iz II. čina)
34. F. Livadić: *Ružice*
35. F. Livadić: *Notturmo u fis-molu*
36. B. Smetana: *Vltava*
37. N. Paganini: *Capriccio u a-molu*
38. F. Mendelssohn-Bartholdy: *San ljetne noći*, suite op. 61, br. 9 (*Svadbeni marš*)
39. F. Mendelssohn-Bartholdy: *Koncert za violinu i orkestar u e-molu*, op. 64 (I. stavak)
40. A. Dvořák: *Slavenski ples u e-molu*, op. 72, br. 2
41. A. Dvořák: *9. simfonija u e-molu*, op. 95, *Iz novoga svijeta* (I. i II. stavak)
42. P. I. Čajkovski: *Koncert za glasovir i orkestar u b-molu* (I. stavak)
43. R. Wagner: *Die Walküre* (*Kas Walküra* iz III. čina)
44. G. Puccini: *Tosca* (arija Cavaradossija iz III. čina)
45. C. Debussy: *Clair de lune*
46. C. Debussy: *Preludij za Poslijepodne jednoga fauna*
47. M. Ravel: *Pavana za preminulu infantkinju*
48. R. Strauss: *Vragolije Tilla Eulenspiegela*, op. 28
49. G. Mahler: *1. simfonija u D-duru*, *Titan* (III. stavak)
50. S. Prokofjev: *Klasična simfonija u D-duru* (I. stavak)
51. D. Šostakovič: *Sonata za violončelo i glasovir u d-molu*, op. 40 (IV. stavak)
52. A. Berg: *Wozzeck* (4. i 5. scena iz III. čina)
53. B. Bartók: *Glazba za žičana glazbala, udaraljke i čelestu* (III. stavak)
54. S. Joplin: *Maple Leaf Rag*
55. B. Bersa: *Sunčana polja*
56. I. Brkanović: *Ekvinocij* (*Orkestralni intermezzo*)
57. K. Odak: *Prva passacaglia za gudači orkestar u g-molu*, op. 35
58. D. Pejačević: *Koncert za glasovir i orkestar u g-molu*, op. 33 (I. stavak)

59. J. Š. Slavenki: *Voda zviru*

60. S. Šulek: *Prvi klasični koncert za orkestar* (II. stavak).

NAPOMENA: Navedeni glazbeni primjeri priloženi su uz katalog u mp3 formatu na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja. Ako je glazbeni primjer višestavačna skladba ili veće glazbeno scensko djelo, prilikom navođenja naziva glazbenoga primjera na za to predviđeno mjesto u drugoj ispitnoj cjelini neophodno je uz naziv djela navesti i pripadajući ulomak naveden u zagradi (npr. I. stavak ili II. stavak ili *Sarabande* ili arija Zrinskog iz II. čina i sl.).

3. STRUKTURA ISPITA

Ispit se sastoji od ispitne cjeline *Glazba u kontekstu* i ispitne cjeline *Slušanje i upoznavanje glazbe*. Sadrži ukupno 51 zadatak (zadatke višestrukoga izbora, zadatke povezivanja i zadatke kratkoga odgovora).

Prva ispitna cjelina (*Glazba u kontekstu*) sadrži 21 zadatak. Struktura prve ispitne cjeline prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. Struktura prve ispitne cjeline *Glazba u kontekstu*

VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
Zadatci višestrukoga izbora	18
Zadatci povezivanja	3
UKUPAN BROJ ZADATAKA	21

Druga ispitna cjelina (*Slušanje i upoznavanje glazbe*) sastoji se od analize prvoga glazbenog primjera, analize drugoga glazbenog primjera te usporedne analize prvoga i drugoga glazbenog primjera.

Analiza prvoga i drugoga glazbenog primjera provodi se nakon dvokratnoga slušanja tih glazbenih primjera, a usporedna analiza prvoga i drugoga glazbenog primjera nakon jednokratnoga slušanja tih glazbenih primjera.

Druga ispitna cjelina (*Slušanje i upoznavanje glazbe*) sadrži 30 zadataka. Struktura druge ispitne cjeline prikazana je u tablici 4.

Tablica 4. Struktura druge ispitne cjeline *Slušanje i upoznavanje glazbe*

DIJELOVI DRUGE ISPITNE CJELINE	VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
Analiza 1. glazbenoga primjera	Zadatci višestrukoga izbora	8
	Zadatci kratkoga odgovora	2
Analiza 2. glazbenoga primjera	Zadatci višestrukoga izbora	8
	Zadatci kratkoga odgovora	2
Usporedna analiza 1. i 2. glazbenoga primjera	Zadatci višestrukoga izbora	5
	Zadatci povezivanja	5
UKUPAN BROJ ZADATAKA		30

4. TEHNIČKI OPIS ISPITA

Tehnički opis ispita podrazumijeva trajanje ispita, izgled i način rješavanja ispita, pribor za rješavanje ispita te uvjete potrebne za provedbu ispita.

4.1. TRAJANJE ISPITA

Ispit traje **90 minuta** bez stanke.

Prva ispitna cjelina (*Glazba u kontekstu*) traje **20 minuta**.

Druga ispitna cjelina (*Slušanje i upoznavanje glazbe*), koja uključuje i slušanje glazbenih primjera, traje **70 minuta**.

Vremenik provedbe ispita bit će objavljen na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

4.2. IZGLED ISPITA I NAČIN RJEŠAVANJA

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj su dvije ispitne knjižice, list za odgovore i list za koncept.

Važno je pažljivo pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.

Dopušteno je rješavanje zadataka iz prve ispitne knjižice (*Glazba u kontekstu*) za vrijeme trajanja cijeloga ispita osim tijekom reprodukcije glazbenih primjera.

Zadatci u drugoj ispitnoj cjelini (*Slušanje i upoznavanje glazbe*) odnose se na cjelovite glazbene primjere osim ako u zadacima nije navedeno da se odnose samo na određene dijelove glazbenih primjera.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima zatvorenoga tipa (višestrukoga izbora i povezivanja) pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

U zadacima otvorenoga tipa (kratkoga odgovora) pristupnik mora odgovoriti kratkim odgovorom s jednom ili nekoliko riječi na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici. Ako pristupnik pogriješi, treba precrtati netočan odgovor, staviti ga u zagradu, napisati točan odgovor i staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime) pokraj točnoga odgovora.

Pri rješavanju zadataka otvorenoga tipa pristupnici mogu upotrebljavati list za koncept, ali na kraju moraju svoje odgovore čitko upisati na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

4.3. PRIBOR

Tijekom pisanja obaju dijelova ispita dopušteno je upotrebljavati isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

4.4. UVJETI POTREBNI ZA PROVEDBU ISPITA

Za provedbu ispita iz Glazbene umjetnosti nužno je osigurati:

- a) uređaj za reprodukciju zvuka vrlo visoke kvalitete (CD-player ili računalo, par zvučnika po 50 W s odgovarajućim pojačalom)
- b) akustički primjerenu prostoriju za provedbu ispita (učionica odvojena od vanjskih izvora zvuka i primjerena manjemu broju učenika s vrlo malim odjekom zvuka).

5. OPIS BODOVANJA

Pristupnik u ispitu može ostvariti **100** bodova.

Prva ispitna cjelina (*Glazba u kontekstu*) donosi **30** bodova (tablica 5.). Svaki točno označen odgovor u zadatku, odnosno u dijelu zadatka, ako se u zadatku traži više točnih odgovora, donosi 1 bod.

Tablica 5. Bodovanje prve ispitne cjeline Glazba u kontekstu

VRSTA ZADATAKA	BROJ BODOVA
Zadatci višestrukoga izbora	18
Zadatci povezivanja	12
UKUPAN BROJ BODOVA	30

Druga ispitna cjelina (*Slušanje i upoznavanje glazbe*) donosi **35** bodova (tablica 6.). Svaki točno označen odgovor u zadatku, odnosno u dijelu zadatka, ako se zadatak sastoji od više dijelova, donosi 1 bod. Zbog složenosti i zahtjevnosti analize odslušanih glazbenih primjera ukupan broj bodova (35) množi se s dva (postupak ponderiranja) i iznosi **70** bodova.

Tablica 6. Bodovanje druge ispitne cjeline Slušanje i upoznavanje glazbe

DIJELOVI DRUGE ISPITNE CJELINE	VRSTA ZADATAKA	BROJ BODOVA
Analiza 1. glazbenoga primjera	Zadatci višestrukoga izbora	8
	Zadatci kratkoga odgovora	2
Analiza 2. glazbenoga primjera	Zadatci višestrukoga izbora	8
	Zadatci kratkoga odgovora	2
Usporedna analiza 1. i 2. glazbenoga primjera	Zadatci višestrukoga izbora	5
	Zadatci povezivanja	10
UKUPAN BROJ BODOVA		35

6. PRIMJERI ZADATAKA

U ovome su poglavlju navedeni primjeri zadataka. Uz svaki primjer zadatka navedena je uputa za rješavanje zadatka, točan odgovor / točni odgovori, područje ispitivanja, potpodručje, obrazovni ishod koji se tim zadatkom ispituje te način bodovanja.

Uz primjere zadataka iz druge ispitne cjeline (*Slušanje i upoznavanje glazbe*) navedeni su i glazbeni primjeri na temelju kojih je postavljen zadatak.

6.1. PRIMJERI ZADATAKA VIŠESTRUKOGA IZBORA

Zadatci višestrukoga izbora sastoje se od upute (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka i koja je zajednička za sve zadatke toga tipa u nizu), osnove (u kojoj je postavljen zadatak) te četiriju ponuđenih odgovora od kojih je jedan točan.

Zadatak višestrukoga izbora iz prve ispitne cjeline

Uputa za rješavanje zadataka višestrukoga izbora glasi:

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

Zadatak:

U kojoj se glazbenoj vrsti pojavljuje solistička kadenca?

- A. u klasicističkome koncertu
- B. u koncertnoj uvertiri
- C. u romantičkoj simfoniji
- D. u romantičkoj suiti

TOČAN ODGOVOR: A. u klasicističkome koncertu

PODRUČJE ISPITIVANJA: 1. *Glazba u kontekstu*

POTPODRUČJE ISPITIVANJA: 1.2. *Glazbene vrste i oblici*

OBRAZOVNI ISHOD: razlikovati specifičnosti građe glazbenih vrsta i oblika pojedinih stilskih razdoblja

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora

Zadatak višestrukoga izbora iz druge ispitne cjeline

Uputa za rješavanje zadatka višestrukoga izbora glasi:

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točan odgovor morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

Zadatak:

Kakav je tempo odslušanoga glazbenog primjera³?

- A. jako spor
- B. brz
- C. jako brz
- D. promjenjiv

TOČAN ODGOVOR: D. promjenjiv

PODRUČJE ISPITIVANJA: 2. *Slušanje i upoznavanje glazbe*

POTPODRUČJE ISPITIVANJA: 2.1. *Temeljni glazbeni pojmovi*

OBRAZOVNI ISHOD: slušno razlikovati sastavnice glazbenoga djela: izvođače glazbenoga djela, izvođačke sastave, tempo, metar, ritam, dinamiku, ton, melodiju, harmoniju, glazbeni oblik i glazbeni slog

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora

³ Aleksandar Borodin: *Knez Igor*, *Polovječki plesovi* iz II. čina (ulomak)

6.2. PRIMJERI ZADATAKA POVEZIVANJA

Zadatak povezivanja iz prve ispitne cjeline sastoji se od upute (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka i koja je zajednička za sve zadatke toga tipa u nizu), osnove (u kojoj je postavljen zadatak) te četiriju sadržaja označenih brojevima od **1.** do **4.** koje treba povezati s jednim od sadržaja označenih slovima od **A.** do **F.**

Zadatak povezivanja iz prve ispitne cjeline

Uputa za rješavanje zadataka povezivanja glasi:

U sljedećim zadatcima **svaki** sadržaj označen brojem povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem koji je označen slovom.

Dva sadržaja označena slovom ne mogu se povezati.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Svaki točan odgovor donosi jedan bod.

Zadatak:

Svako navedeno glazbeno djelo povežite s odgovarajućom glazbenom vrstom.

1. <i>Eroica</i>	A. glasovirska minijatura
2. <i>Eusebius</i>	B. glasovirska sonata
3. <i>Ribar</i>	C. simfonija
4. <i>Sunčana polja</i>	D. simfonijska pjesma
	E. solo pjesma
	F. suita

TOČNI ODGOVORI: 1. C. simfonija, 2. A. glasovirska minijatura, 3. E. solo pjesma, 4. D. simfonijska pjesma

PODRUČJE ISPITIVANJA: 1. *Glazba u kontekstu*

POTPODRUČJE ISPITIVANJA: 1.2. *Glazbene vrste i oblici*

OBRAZOVNI ISHOD: razlikovati specifičnosti građe glazbenih vrsta i oblika pojedinih stilskih razdoblja

BODOVANJE: 4 boda – svi točni odgovori

3 boda – tri točna odgovora

2 boda – dva točna odgovora

1 bod – jedan točan odgovor

0 bodova – svi netočni odgovori, odgovori nisu označeni ili su označeni svi odgovori

Zadatak povezivanja iz druge ispitne cjeline

Zadatak povezivanja iz druge ispitne cjeline sastoji se od upute (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka i koja je zajednička za sve zadatke toga tipa u nizu), osnove (u kojoj je postavljen zadatak) te dvaju sadržaja označenih brojevima **1.** i **2.** koje treba povezati s jednim od sadržaja označenih slovima od **A.** do **D.**

Uputa za rješavanje zadataka povezivanja glasi:

U sljedećim zadatcima **svaki** sadržaj označen brojem povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem koji je označen slovom.

Dva sadržaja označena slovom ne mogu se povezati.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Svaki točan odgovor donosi jedan bod.

Zadatak:

Svaki navedeni glazbeni primjer⁴ povežite s odgovarajućim sastavom orkestra.

1. prvi glazbeni primjer	A. dionica <i>bassa continua</i> u orkestru
2. drugi glazbeni primjer	B. glasovirska dionica u orkestru
	C. orkestar bez udaraljki
	D. orkestar s proširenim sastavom udaraljki

TOČNI ODGOVORI: 1. C. orkestar bez udaraljki, 2. D. orkestar s proširenim sastavom udaraljki

PODRUČJE ISPITIVANJA: 2. *Slušanje i upoznavanje glazbe*

POTPODRUČJE ISPITIVANJA: 2.1. *Temeljni glazbeni pojmovi*

OBRAZOVNI ISHOD: slušno razlikovati sastavnice glazbenoga djela: izvođače glazbenoga djela, izvođačke sastave, tempo, metar, ritam, dinamiku, ton, melodiju, harmoniju, glazbeni oblik i glazbeni slog

BODOVANJE: 2 boda – dva točna odgovora

1 bod – jedan točan odgovor

0 bodova – svi netočni odgovori, odgovori nisu označeni ili je označeno više od dvaju odgovora

⁴ Gioachino Rossini: *Seviljski brijač*, arija Figara iz I. čina; Aleksandar Borodin: *Knez Igor*, *Polovječki plesovi* iz II. čina (ulomak)

6.3. PRIMJER ZADATAKA KRATKOGA ODGOVORA

Zadatak kratkoga odgovora sastoji se od upute (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka i koja je zajednička za sve zadatke toga tipa u nizu) i osnove (najčešće pitanja) u kojoj je zadano što pristupnik treba odgovoriti.

Uputa za rješavanje zadataka kratkoga odgovora glasi:

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (s jednom ili nekoliko riječi).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

Zadatak:

Kako se zove skladatelj odslušanoga glazbenog primjera?

TOČAN ODGOVOR: Aleksandar Borodin ili Borodin Aleksandar ili A. Borodin ili Borodin A. ili Borodin

PODRUČJE ISPITIVANJA: 2. *Slušanje i upoznavanje glazbe*

POTPODRUČJE ISPITIVANJA: 2.4. *Reprezentativne skladbe najistaknutijih skladatelja*

OBRAZOVNI ISHOD: imenovati predstavnike pojedinih stilskih razdoblja i njihova reprezentativna djela

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili odgovor nije naveden

7. PRIPREMA ZA ISPIT

Savjeti nastavnicima

Nastavnici trebaju objasniti pristupnicima obrazovne ishode navedene u ispitnome katalogu. Prema tim obrazovnim ishodima trebaju se sastaviti zadatci za vježbu koji će pomoći pristupnicima da se primjenom postojećega znanja samostalno upoznaju s glazbenim djelima.

Savjeti pristupnicima

Pristupnici trebaju proučiti literaturu za pripremu ispita iz Glazbene umjetnosti koju čine svi udžbenici koje je odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Sastavni dio odobrenih udžbenika jesu i dodatni digitalni sadržaji s kojima se pristupnici trebaju upoznati. Popis odobrenih udžbenika može se naći na mrežnoj stranici Ministarstva znanosti i obrazovanja (www.mzo.hr).

Popis obrazovnih ishoda za svaku ispitnu cjelinu pristupnicima može služiti kao provjera usvojenoga znanja iz osnova glazbene umjetnosti i njezinih interdisciplinarnih karakteristika.

Vještina slušanja s razumijevanjem u drugoj ispitnoj cjelini (*Slušanje i upoznavanje glazbe*) ispitivat će se isključivo na temelju ponuđenih glazbenih primjera.

Da bi se pripremili za ispit iz Glazbene umjetnosti, pristupnici trebaju:

- pozorno slušati glazbene primjere različitih vrsta glazbe te otkrivati njihove sastavnice i stilska obilježja
- uspoređivati različite glazbene primjere i otkrivati sličnosti i razlike među njima
- opisivati glazbene sastavnice djela (npr. melodiju, dinamiku, tempo, izvođački sastav, slog, oblik, tonsku građu i sl.) upotrebom odgovarajućih glazbenih pojmova
- povezivati pojedina stilska razdoblja s tehnikama skladanja, skladateljskim postupcima, glazbenim vrstama te istaknutim skladateljima i njihovim najznačajnijim skladbama (uključujući i predstavnike hrvatske glazbe i njihova djela)
- prepoznati i razlikovati načine izvođenja glazbenoga djela i načine uglazbljivanja teksta
- prepoznati i razlikovati načine bilježenja glazbe, izgled i zvuk tradicijskih glazbala, glazbala simfonijskoga orkestra i glazbala specifičnih za pojedina stilska razdoblja
- poznavati glazbena obilježja pojedinih multimedijalnih glazbenih vrsta (npr. opere, operete, mjuzikla, baleta i sl.)
- prepoznati i razlikovati obilježja hrvatske tradicijske glazbe i glazbi svijeta
- prepoznati utjecaj razvoja tehnologije na glazbu tijekom povijesti.

Da bi uspješno riješili zadatke u ispitu iz Glazbene umjetnosti, pristupnici trebaju:

- proučiti sve sadržaje propisane ispitnim katalogom
- poznavati relevantne materijale koje je objavio Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- rješavati provedene ispite i usporediti svoje odgovore s objavljenim ključem za odgovore
- slušati i analizirati glazbene primjere navedene u poglavlju *Popis glazbenih primjera* koji su priloženi u mp3 formatu na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Način polaganja ispita državne mature kao i mjere koje se izriču u slučaju nedozvoljenoga ponašanja učenika propisani su Pravilnikom o polaganju državne mature (Narodne novine, 1/13, 41/19, 127/19, 55/20, 53/21 i 126/21).

